

HAYAT BİLGİSİ YAZI YARIŞMASI

Aşağıda “Hayat Bilgisi” adlı bir eğitim programının farklı bölümlerinden konular bulunmaktadır. Yarışma için hazırlanacak eserlerin bu 10 farklı konudan birini esas alması gerekmektedir.

Yazıların konuların amaç ve kazanımına uygunluğu önemli bir kriterdir. İçerik kısmı ise örnek teşkil etmekte olup faydalınabileceği gibi özgün içerikler hazırlanması da teşvik edilmektedir.

KONULAR

1- Nereye Gidiyorsunuz?

Amaç	Kişinin hayatı sorgulama melekesi edinmesi ve kendi iradesi ile hayatını yönlendirme azmi kazanmak.
Kazanım	Hayat tarzını sorgulayarak yanlışlar ve doğrular hakkında farkındalık kazanır. Hayatını Allah'ın dilediği şekilde yaşamaya istekli olur.
Anahtar kelimeler	İstikamet, dalalet, ideal, hedef
İçerik	Hayatımıza yön veren dinamikler / faktörler nelerdir. Karar verirken, eylemde bulunurken nasıl ve neye göre tercihte bulunuyoruz. Gelenek, görenek ve çevrenin söyledikleri bizim için ne ifade etmelidir. Amaçladığımız ve planladığımız hayatı mı yoksa bizim için belirlenen hayatı mı yaşıyoruz? Yaşantımızın düşüncelerimize ve ölümümüze etkisi nasıl olacaktır. Yaşadığımız hayat içinde etken mi yoksa edilgen miyiz? İlkelerimiz ve ideallerimizi netleştirmek adına neler yapıyoruz. Hayat içinde etken rol almak için neler yapılmalı. Mesleki, kültürel ve dini olarak ne kadar donanımlıyız. Donanımlı olmak konusunda nasıl bir yol izlemeliyiz.

2-Adaleti Ayakta Tutmak

Amaç	Eylemde ve düşüncede dengeli olunması ve doğruların değişmezliğinin kavranması
Kazanım	Yaşanılır bir toplumun/dünyanın adalet temelinde inşa edilebileceği bilincini edinir.
Anahtar kelimeler	Adl, kıst, mizan, hak, hukuk, denge, empati, özgürlük, tevhid, zulüm
İçerik	Adalet nasıl tanımlanır? Adaleti ayakta tutmak ne demektir? Adalet şartlara ve kişiye göre değişir mi? (Bize dokunmayan yılan bin yıl yaşasın mı?, Sessiz kalmak adaletsizlik olur mu?) Adaletsizliğe neden olan faktörler nelerdir? Eşitlik ve özgürlüğü adalet ile nasıl ilişkilendirebiliriz? Adalet er ya da geç yerini bulur mu? Sosyal adalet deyince ne anlaşılır. Bu adaleti sağlamak için ne yapılmalıdır. İlahi adalet kavramından ne anlamalıyız? Günümüz kabulleri ve uygulamalarında dile getirebileceğimiz yanlışlıklar nelerdir.

3- Siz Hiç Akletmez misiniz?

Amaç	Kendi akli ile okuma, düşünme, sorgulama bilinci kazanmak.
Kazanım	Akıl ve akletmenin önemini takdir eder.
Anahtar kelimeler	Akıl, akletmek, akılsallaştırmak, sorgulama, tefekkür
İçerik	Akletmek nasıl tanımlanır? Akıl fonksiyonu ne olmalıdır? İnsan nasıl akleder, bunun yolu ne olmalıdır? Doğruyu bulmada akıl yeterli midir? Kendi aklımızın yanında başkalarının akıllarını kullanmanın ölçüsü nedir? Akıl gereğince kullanılmamasının sonuçları neler olabilir? Akıl her şeyin ölçüsü olmasının sonuçları neler olabilir?

4- İnsanın Yüklendiği Emanet

Amaç	Başkasını da kendisi gibi görüp sözünde ve eyleminde güvenilir olmak. Sorumluluklarının farkında olmak ve yerine getirme bilinci edinmek.
Kazanım	Sorumlulukların sahip çıkma arzusu duyar.
Anahtar kelimeler	Emanet, liyakat, sadakat, ihanet, itimat, israf
İçerik	Emanet nedir? Bize neler emanet, neler değildir? Emaneti korumak nasıl olur? Emaneti ehline vermek (liyakat, ehliyet) nasıl olur? Yaşanılan ortamın güven duygusuna etkisi nedir? Medya, reklamlar, siyaset, vb. güven duygusuna etkisi nedir? Can, mal, din, akıl ve neslin korunması nasıl gerçekleşir? Günümüz kabulleri ve uygulamalarında dile getirebileceğimiz yanlışlıklar nelerdir.

5- Emin Önder

Amaç	Hz. Muhammed'in peygamber olmadan önceki emin kimliğinden hareketle, doğru insan olunmadan doğru Müslüman olunamayacağı ve insanlığa önderlik edilemeyeceği bilincini kazanmak. Hz. Peygamberin hayatını öğrenme isteği oluşturmak.
Kazanım	Hz. peygamberin toplumunda emin kimliği ile tanındığını fark eder. Günümüz Müslümanlarının durumunu eminlik değeri üzerinden tartışır.
Anahtar kelimeler	Muhammed'ül Emin, Rasulullah
Hedef-içerik	Hz. Peygamberin risalet öncesi hayatı; Muhammed'ül Emin ismine vurgu Toplum içindeki yaşayışı ve sosyal kimliği, sosyal duyarlılığı/farkındalığı (Hılf'ul fudül üyeliği, Dar'ün Nedve üyesizliği :), Hiraya çekilmesi vb.)

6- Hayatı Rehberinden Okumak

Amaç	İlahi kelamın anlaşılmasında bireysel gayretin önemini takdir eder.
Kazanım	Kuran okumanın; anlamak, üzerinde düşünmek ve hayat ile bağını kurmak olduğunu fark eder. Okumadaki amacın pratiğe aktarılması olduğunu takdir eder.
Anahtar kelimeler	Kitap, Kuran, Tertil, Tedebbür, Mekki, Medeni, Tefsir, Te'vil,
İçerik	Günümüzde Kur'anı hangi durumlarda ve zamanlarda, nasıl okumaktayız. <ul style="list-style-type: none"> Ölmüş kişiler için, nişan, düğün, sünnet, mevlit vb. törenlerde Yüzüne, mealden, tefsirden, bir anlatıcıdan dinleyerek, kırık meal şeklinde Haftalık, aylık ya da onbeş günlük periyotlarla işlenen dersler şeklinde Anlayarak ya da anlamak için bir yöntem geliştirerek... "Kuranın hayat rehberi olması"ndan ne anlamalıyız. Hayatın bütün alanlarına sirayet eden bir kutsal kitabın önemi bu anlamda Kur'an ve hadislerde nasıl ifadesini bulur. Doğru okuma Kur'an ve sünnette nasıl ifade edilmektedir. Doğru anlamak için nasıl bir yöntem takip edilmelidir.

7- “Ol” Emri ile Başlayan Süreç: İslam

Amaç	Dinlerin sorgulanması ve dinin bir yaşam şekli olduğunun kavranması.
Kazanım	Tevhit dini ile şirk dinlerini ayırt eder. Allah'a teslimiyet üzere bir hayat yaşama arzusu duyar.
Anahtar Kelimeler	Din, İslam, tevhid, şirk, batıl
İçerik	Din nedir? (Dinsizlik diye bir şey var mıdır? Hak dinler ve batıl dinler diye bir ayırım mümkün müdür?) Allah katında tek dinin İslam olması ne demektir? İslam referans noktası alındığında şirk dinleri / batıl dinler nasıl tanımlanır. İslam nedir? Allaha teslimiyet üzere kurulu bir alemde irade sahibi insanın teslimiyeti ne ifade eder.

8- Başka Hayatlar da Var

Amaç	Çevresinde olup bitene karşı duyarlı, empati yapabilen, diğergam bireyler olmak ve hayatımız başka hayatlara dokununca anlam kazandığı bilincine varmak.
Kazanım	Sosyal sorumlulukların farkına varır ve yerine getirme isteği kazanır.
Anahtar kelimeler	Sorumluluk, sorumluluk bilinci, gönüllülük, hayırseverlik, kurumsal sosyal sorumluluk, Toplumsal ve bireysel fayda
İçerik	Sorumluluk bilinci, neden? Günümüzde sosyal sorumluluk projelerini yapan grup ve kurumlar ve neden yaptıkları üzerinde beyin fırtınası Sosyal sorumluluklarımız: Asıl işimiz mi, boş vakit değerlendirme faaliyeti mi? Sosyal sorumluluk nasıl olmalı?

9- Dünya Bize Miras mı Emanet mi?

Amaç	Emanetimize sahip çıkma bilinciyle dünyaya sahip çıkılması gerekliliği bilinci vermek
Kazanım	Çevreye konusunda duyarlılığa ve korunması için sorumluluk bilincine sahip olur Her şeyin bize emanet olduğunun şuuruyla doğal varlıkları iktisatlı kullanmak bilincine sahip olur
Anahtar kelimeler	Çevre, israf, talan, ...
İçerik	Çevre nasıl bozuluyor Durum ne kadar ciddi, nereye gidiyor İnsanla çevreyi neden bozuyor Çevre konusunda bizim sorumluluğumuz, neler yapmalıyız Kuran ve sünnette çevre hakkında neler var? Günümüzdeki örnekler ışığında, sorumuz şu: Çevreyle imtihanımızı kazanabilecek miyiz? Allah'ın buyruklarını umsamayan şu insanların kendi tercihleri ile yaptıkları işler yüzünden karada ve denizde(bütün dünyada) bozukluk (fesat) ortaya çıktı, nizam bozuldu” (30/ Rûm, 40)

10-Haber Alma ve Yayma Kültürü

Amaç	Haber alma ve yayma sorumluluğunu taşıma bilinci edinmek
Kazanım	Herhangi bir haberin sonuçlarının farkında olur ve davranışını kontrol eder
Anahtar kelimeler	Zan, gıybet, iftira, mahremiyet
İçerik	Kesin emin olunamayan ve kaynağı doğrulanamayan bilgi yaymanın sonuçları? Zan nedir? Zandan kaçınmak nasıl mümkün olur? Mahremiyet ihlali? Mahremiyet ihlali (İnsanların gizli hallerine saygı) örnekleri? Kötülüğü, fesadı eleştirirken yayılmasına aracı olmak? Medya ve sosyal medya fikhî? Kuran ve sünnette konu ile ilgili bildirilenler ve doğru bakış? Seni ilgilendirmeyen / hakkında bilgi sahibi olmadığın şeyin müşterisi olma. Çünkü kulak, göz ve gönül, hepsi bundan sorumlu olacaktır” (İsrâ.36) Gizli hallerin araştırılması [tecessüs], Kur'an'da kesin biçimde yasaklanmıştır (Hucurât.12).